

CSONGRÁDI UJSÁG

Előfizetési árak :
Egész évre 4 korona, fél évre 2 korona, negyed évre 1 korona.
Egyes szám ára 8 fillér.
Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő
SZABADOS JÓZSEF

Szerkesztőség
Szentháromság-tér 2. szám.
Kiadóhivatal :
Bozó és Justin könyvnyomdája Szentháromság-tér 2. szám

VIII. évfolyam.

Csongrád, 1910. május 29.

22. szám.

Nyílt levél

Főtisztelendő Hegyi Antal úrhoz!

Úgy értesültünk, hogy Faragó-Szarkáék a választási mozgalmakról lapunkban megjelent cikkek megírásával Főtisztelendő urat gyanúsítják, annak dacára, hogy Főtisztelendő úr a Faragó Antal megválasztása érdekében fáradozik, s a győzelem elérése végett minden vasárnap beszédet intéz a párhelyiségben összegyűlt közönséghez.

Bár igaz, hogy Főtisztelendő úr közérdekű közleményekkel évek óta többször megtisztelte lapunkat, éppen úgy, mint ezt a többi helyi lapokkal is megtette, a valóság érdekében mégis sajnálattal kell kijelentünk, hogy amióta a választási mozgalmak nagyobb mederben megindultak, azóta Főtisztelendő úr lapunk részére semmi olyan közleményt nem küldött, mely akár a választási eseményekkel foglalkozna, akár pedig a Faragó Antal képviselői semmittevését bírálná meg. Ezért tehát ok nélkül gyanúsítják meg a Főtisztelendő urat éppen azok, akiktől nem meggyanúsítást, hanem a legnagyobb köszönetet érdemelné meg.

Faragó-Szarkáék ezen eljárásuk után tehát igazán nem érdemlik meg, hogy Főtisztelendő úr ezentúl egy lépést is tegyen a Faragó Antal megválasztása érdekében, mert arra máskülönben sem szolgáltak reá.

Hiszen a pártéletben eddigi szereplésük alatt mindig az volt igyekezetük, hogy Főtisztelendő urat visszaszorítsák, s emlékezhet a Főtisztelendő úr, hogy ennek elérése végett nem riadtak vissza semmitől. Megtörtént az, hogy Főtisztelendő úrral szemben maga Faragó Antal használt olyan kifejezést a közgyűlési teremben, melyet a béresével szemben sem szabad neki használni. Céljukat el is érték, mert sikerült nekik Főtisztelendő urat visszaszorítani. Gyűlöletük azonban ezzel nem szűnt meg akkor sem, mikor Főtisztelendő úr idegenből visszajött, mert látták, hogy a csongrádi nép éppen olyan szeretettel fogadja, mint akkor, mikor még el nem távozott Csongrádról. Feltették ismét hatalmukat Főtisztelendő úrtól, mint hajdan Herodes, a zsidók királya, a kised Jézustól.

Nem akarták tehát befogadni a 48-as körbe, még közkatonának sem, és azt beszélték Főtisztelendő úrról, hogy be akar oda tolnakodni azért, hogy zúrzavart csináljon.

Főtisztelendő úr azonban, mikor a köz-

gyűlés nem közkatonának, hanem alelnöknek vette be a 48-as körbe, megmutatta, hogy elfeledte a sok sérelmet, melyben Faragó-Szarkáék részesítették. Sőt most sikra szállt a függetlenségi eszme érdekében Faragó Antal megválasztásáért, jóllehet Faragóéknak nem lett volna szabad a Főtisztelendő úr nemeslelkű támogatását — a múltban törtétek miatt — igénybe venni. Ők azonban igénybe vették. Meghálálni azonban nem fogják, inkább meggyanúsítják Főtisztelendő urat olyan dologgal, melyben semmi része nincsen.

Beláthatja tehát Főtisztelendő úr, hogy ezekután a Faragó-Szarka pártban nem maradhat, mert onnan ügyis kinézik, mihelyt céljukat elérték. De nincs is semmi szükség arra, hogy őket támogassa, mert az a politika, melyet ők szolgálnak, ma már csaknem teljesen lejárt magát a folytonos elveladások és leszerelések következtében, s így a Főtisztelendő úr fáradozása nem egyéb falraágyt borsónál.

Mi, látva azt, hogy azon az úton, melyen a függetlenségi párt az utóbbi években haladt, nem fogja Magyarország függetlenségét soha kivívni, kibontottuk a Független Magyarország-párt zászlóját, vagyis azt a zászlót, mely alatt Főtisztelendő úr is küzdött.

Kérjük jöjjön zászlónk alá, annak győzelme érdekében munkálkodjunk közös erővel, ezt kívánja városunk érdeke is.

L. Tóth István programja.

Mint mult számunkban is jeleztük, a Független Magyarország-párti polgárok követjelöltje, L. Tóth István ma, vasárnap, mondja el programját a választók előtt, hogy meggyőzze őket arról, miszerint az igazi függetlenségi törekvések feladása és a folytonos leszerelések következtében sem Justhék, sem Kossuthék nem méltók tovább arra, hogy őket a független polgárok kövessék. Nem méltó tehát arra Faragó Antal sem, aki a Justh-pártnak összevissza két pontra zsugetott programjával akarja magát Csongrádon képviselővé megválasztatni.

Miután a Faragó-párt nagyon zokon vette a L. Tóth István felléptetését, minek mult vasárnap tartott értekezletükön is kifejezést adtak, ezért elvagyunk rá készülve, hogy beszédének elmondásakor akad majd néhány Faragó-párti részeg alak, akik igyekezni fognak a beszéd elmondását lehetetlenné tenni, mint ezt esütörtökön, a Hieronymi-párt gyűlésén is megpróbálták.

Éppen ezért helyén valónak tartjuk, hogy röviden ismertessük a választópolgárok előtt azon követeléseket, melyek megvalósítását L. Tóth István célul tűzte ki maga elé. Nevezetesen az országos ügyekben követeli, hogy:

1. Ausztriával minden közösügy megszüntetendő.

2. Az 1848. évi törvények alapján követeli Magyarországnak és kapcsolt részeinek (ide értve Boszniát is) teljes állami önállóságát, a felségesen uralkodó Habsburg-házból származó koronás magyar királyok alatt.

Ennélfogva tehát akarja és követeli:

3. Az önálló magyar hadsereg felállítását, magyar tisztek és tisztnagyvezetők vezényszóval magyar tisztképző akadémiával és tiszti iskolák felállításával; tüzéséggel és műszaki csapatokkal. A felállítandó magyar hadsereg pedig esküdjék fel a magyar alkotmányra.

4. Követeli az önálló magyar pénzügyet s így a magyar bankjegyekkel és aranyalappal létesítendő magyar bank felállítását.

5. Az önálló magyar vámterületet és közgazdasági berendezkedést és ebből kifolyólag az ország érdekeinek megfelelő kereskedelmi szerződések kötését a külállamokkal.

6. Teljes magyar királyi udvartartást a budai királyi palotában, azon hozzáadással, hogy az uralkodó az esztendőnek legalább is felét Magyarországon töltsse el.

7. Magyarország önálló államiségának megfelelő külföldi képviseltetését az idegen államok uralkodóinál, valamint a külállamok képvisletét a magyar királyi udvarnál Budapesten.

8. A polgári jogoknak olyatén kiterjesztését, hogy az országgyűlési képviselő választásnál minden 24 éves magyar honos polgár, ki a magyar nyelvet beszéli, szavazati joggal bírjon és a követválasztás titkos szavazással történjék. A választó kerületeknek a népesség arányához képest idomítandó újabb kikerekítését és a községenként való szavazás törvénybe iktatását szintén követeli, a hatalommal való visszaélések megszüntetése végett.

9. Követeli, hogy a vármegyék, szabad királyi és köztörvényhatósági joggal bíró városok visszahelyeztessenek az 1848-ik évi törvények által biztosított önkormányzati jogaikba.

10. A városok és községek közigazgatása egyszerűsítették és törvény által biztosítva legyenek a felsőbb hatóságok önkénykedései ellen.

11. Követeli a katonai ügyeknél a két évi szolgálati idő törvénybe iktatását.

12. Az egész hadseregnél a legénység fekete kávé helyett reggelire forralt bort kapjon.

13. Követeli, hogy a katonai ruházat beszerzésénél minden 20 ezer lakosú városban a szabók, cipészek és szijgyártók, országos egységi ár mellett, azoknak szállítására és elkészítésére az állami intézőség által felszöllitassanak.

14. Követeli a boritaladó végképeni eltörlését, a kis üstön főzött gyümölcs és törköly pálinka adómentességét, mert az 1909. évi új adótörvényben a szőlőföldre kivetendő magas adó, annak minden terményére elegendő.

15. Követeli az állami nyugdíjak rendezését és leszállítását, a miniszteri, államtitkári és főispáni nyugdíjaknak pedig feltétlenül eltörlését, mert ezek az állások minden miniszterium megbukásával új személyekkel töltenek be, ez okozza a nyugdíjak nagy szaporodását.

Molykár

elleni megóvásra, utazóbundákat, lábzsákokat, szőnyeget, boákat, szörme felöltöket, városi bundákat és télikabátokat elvállal **Pintér Imre szücsmester**
Jókai Mór-utca 19. szám.

Raktár tűzkár esetére biztosítva van.

16. Az országgyűlésen indítványozni és szorgalmazni kívánja, hogy a népneveléssel egyenes arányban, a községek művelődésére és függetlenítésére minden tízezer lakosú község rendezett tanácsú várossá emeltesse, mi által a megyék és örökös hivatali állással bíró jegyzők önkényeskedéseiktől a lakosság megszabadul.

17. Ha a Duna-Tisza csatorna építésébe az állam belemegy, követeli, hogy annak végpontja Csongrád város felett vezetessék a Tiszába.

18. Az országgyűlésen törvényjavaslatot kíván benyújtani, hogy az állami dohánygyed-árúság mellett bárki is saját használatára pipadohányt termelhesse, mert a trafik dohány élvezete több tagú férfi családdal bíró embernél második állami adó terhét képezi.

19. Követeli az általános fokozatos (progressív) adónak törvénybe iktatását és gyakorlatbani életbe léptetését.

A helybeli ügyekben pedig követeli:

1. Csongrád községnek rendezett tanácsú várossá alakulását.

2. A város művelődésére nézve sürgeti az iskolák fejlesztését s ezzel kapcsolatban a nyolc osztályú gimnázium, vagy ha ez nem volna lehetséges, úgy a hét osztályú polgári iskola létesítését.

3. A kötelező városi közös tűzbiztosítást, s községi takarékpénztár felállítását, melyeknek jövedelmei a városi pótdadók fedezésére volnának fordítandók.

4. Az általános vízvezeték és csatornázás létesítését és annak különösen a főtérén és a gabona piactéren leendő sürgős kiépítését.

5. Követeli vasútügy fejlesztését s így azt is, hogy Szeged és Csongrád között közvetlen vasút létesüljön, valamint azt, hogy:

6. Gyümölcs és borművelésünk könnyebb elszállíthatása végett az Alpár—csongrádi vasút kiépíttessék.

7. A nagyréti és mámaireti birtokosok érdekében pedig követeli, hogy a Csongrád—csépai út kiköveztessék.

8. Követeli, hogy a nagyréti ártérén a Tiszától a gátig, állami segélyvel, hid legyen építve.

9. Közbejárni kíván a minisztériumnál, hogy Csongrádon a már szóban volt selyem feldolgozó gyár megépíttessék.

A Hieronymi-párt népgyűlése.

Csütörtökön, folyó hó 26-án, tartotta meg a 67-esek képviselőjelöltje, Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszter programbeszédét, mintegy 4000-re menő közönség előtt.

A miniszter, dr. Szivák Imre kíséretében, a délután két órai vonattal érkezett Félégyháza felől, ahova Forgó Gergely vezetése alatt küldöttség ment eleje.

A vonatról való leszállás után dr. Heinrich István üdvözölte Hieronymi Károly minisztert, aki egy igen barátságos arcú úri ember, majd utána a pályaudvaron megjelent fehér ruhás leánysereg nevében Rákosi Margit polg. leányiskolai növendék üdvözlő szavak kíséretében virágcsokorral kedveskedett neki.

— Isten áldja meg — mondotta — azt a jó embert, aki szüleink házaát és földjeit a nagy árvíz idejében megmentette. Kérjük, legyen a jövőben is jóságos pártfogónk és fogadja el tőlünk az általunk nyújtott virágokat. Isten hozta, az Isten éltesse! A jelenlevő közönség lelkesen éljenezte a minisztert, aki végigment a fehér ruhás leánykák során, mindegyik virágajándékot kedves üdvözléssel fogadta és mindegyik leánykával kezet szorított. Majd dr. Heinrich Istvánnal kocsiba ült és a csongrádmegyei festői viasletben megjelent bandérium előlovaglása mellett megindult a száznál több kocsiból álló kocsisor a városba.

A gyűlést dr. Heinrich István nyitotta meg, üdvözölve a minisztert, aki — ugymond — nem először áll itt. Itt állott már 29 évvel ezelőtt, mikor a Tisza áradata ellen kellett a város és életérdekeit megoltalmazni.

Dr. Heinrich után Hieronymi Károly képviselőjelölt mondotta el programbeszédét. Beszédében vázolta az elmúlt év politikai eseményeit. Körülbelül egy esztendeje, — ugymond — hogy az akkori kormány lemondott azért, mert saját kebelében nem volt meg az egyetértés. A miniszterek maguk sem tudtak megegyezni abban, hogy mit terjesszenek az országgyűlés elé, az országgyűlésen pedig azok a pártok, amelyek egyesültek, hogy a kormányt támogassák, kezdték széthúzni, nem tudtak megegyezni abban, hogy mit határozzanak.

Bekövetkezett az is, hogy az addig még egységes függetlenségi párt is ketté szakadt.

Ekkor már négy, illetőleg öt párt volt az országgyűlésen és a megegyezés még nehezebbé vált. Akkor az a kísérlet történt, hogy a mostani kormánynak egy tagját megbizta a király, hogy próbálja meg azzal a párttal, amely akkor az országgyűlésben legnagyobb számban volt, t. i. a függetlenségi párttal, új kormányt alakítani. Ez nem sikerült.

Kimerítettek minden eszközt arra nézve, hogy a mult országgyűlésnek pártjaival lehessen egy működő, alkotmányos kormányt megalakítani.

De ha ezek a kísérletek meddők voltak is, meg volt egy hasznuk: kitünt, hogy a függetlenségi pártnak, amely úgy is 67-es alapon kormányozza az országot, mind a két árnyalata hajlandó volt tisztán 67-es alapon új kormányt alakítani. De a felosztott korábbi országgyűlést munkaképessé tenni még sem lehetett. Megakadt egyáltalában minden tevékenység. Megakadt az állami élet gépezete a maga teljességében.

Szabad országban nem gazdálkodhatik a kormány szabadon az adópénzekkel. Csak azt az adót lehet beszélni, amelyet a népképviselők megszavaznak és az így beszédett adót csak arra lehet fordítani, amit az országháza meghatároz. Igen, de a mult országgyűlésnek anarchiájában ez sem történt meg és benne vagyunk az exlex állapotban, amelynek súlyos bajait többé kevésbé mindnyájan érezzük.

Ebben a helyzetben nem volt más eszköz, mint az, hogy azt az országgyűlést, amely több mint egy esztendőig teljesen meddő volt, Öfelsége a király feloszlassa.

A miniszter azután a vámterület kérdésére tért át. A függetlenségi párt mindkét árnyalata azt állítja, hogy az ország csak akkor boldogulhat, ha az önálló vámterületre térünk át. Hát az önálló vámterületnek éppen a koalíció kormánya és Kossuth Ferenc mint kereskedelmiügyi miniszter vágta be az útját, mert hiszen megalkotta a vámterület közösségét 1917. ig. 1917-ig tehát fel nem mondhatjuk a vámszerződést. Hát minek beszélünk ma, 1910-ben arról, ami 1917-ben lesz?

Én azt állítom, hogy sem én, sem más, sem senki nincs jogosítva azt mondani, hogy 1917-ben legyen. Én nem mondok azt és nem is mondtam soha, hogy 1917-ben is közös vámterületnek kell lenni, de azt sem mondtam, hogy önálló vámterületnek kell lenni, mert állítom, hogy nincs az az ember, aki ma előre látná azt, hogy micsoda viszonyok lesznek 1917-ben.

Én nem mondtam soha, hogy 1917-ben ne legyen önálló vámterület, hanem kötelességemnek tartottam rámutatni arra, hogy mivel Magyarország nyers termelő állam, mivel Magyarország gabonát, lisztet, élő állatokat nagy mennyiségben visz ki, micsoda következménye lesz annak, ha magunk határait vámmal elzárjuk, mert annak biztos következménye az lesz, hogy mások is elzárkoznak a mi terményeink elől. Én kötelességemnek tartottam rámutatni arra, hogy abban az esetben, ha Ausztria csak a mai vámot veti ki a gabonára, lisztre és állatokra, akkor Magyarország az osztrák vámhatáron 176 millió koronát fog vámképen fizetni. Nem mondom, hogy ez ok arra, hogy ne csináljuk meg az önálló vámterületet, de igenis ok arra, hogy mindenesetre nagyon erősen gondoljunk meg, vajjon ilyen áldozatra képesek vagyunk-e.

Ezután az önálló bankra tért át, melynél azt mondotta, hogy a dolog itt is úgy áll, hogy

fontoljuk meg jól, mit teszünk. Azt, hogy semmi esetre sem állíthatunk fel önálló magyar bankot, ezt, soha senki sem állította. Szomorú is volna, ha Magyarország arra sem volna képes, hogy azt a tőkét, amely az önálló bank felállítására szükséges be ne szerezhesse. De a dolog lényege nem ebben rejlik, hanem abban, hogy itt van egy intézet, amely fennáll régóta, amely nagy hitellel bír egész Európában és amelynek kezelése ellen én legalább sohasem hallottam indokolt panaszt. Mert ha valaki, aki nem hitelképes, nem kap pénzt a banktól, az nem indokolt panasz, csak az az indokolt panasz, ha a hitelképes ember nem kap pénzt. Hát mondom, fontoljuk meg jól, hogy ezt ellökjük-e magunktól és csináljunk-e önálló bankot, amely mindenesetre először bizonyos áldozatba kerül, másodsor bizonyos ideig kell, hogy szervezkedjék.

Azután a választási törvényről beszélt Hieronymi, melyről azt mondotta, hogy legmélyebb meggyőződése szerint nekünk a választási törvényt ki kell szélesítenünk, mert 1848-ban, amikor a mai választási törvénynek alapjait lerakták, az egész magyar társadalomnak szerkezete más volt, mint ma. Azóta keletkeztek számos olyan munkás- és ipari rétegek, amelyek akkor egyáltalában nem is voltak. Ezek a mai választási törvény szerint a választói jogból ki vannak zárva. Ez egy igazságtalanság, amelyet jóvá kell tenni.

De ebből még nem következik, hogy a leg-radikálisabb álláspontot foglaljuk el. A legjobb dolgoknak is mindig az a legnagyobb megrontója, ami a szélsőségekbe viszi. Liberális alapon mindazoknak meg kell adni a választói jogot, akik azzal ma nem bírnak, de méltán igényt tarthatnak rá. De nem szabad szélsőségekbe menni, amelyek az egész ügyet elrontják.

Ezután a közlekedési kérdésekre tért át. E kérdésben mindig abban a meggyőződésben volt, hogy a különböző közlekedési eszközöknek egymással szoros harmoniában, szoros kapcsolatban kell lenniük. Azért, hogy vasutakat építettünk, hogy sok helyre ma vasuton lehet elmenni, ahová azelőtt csak kocsikon mehettünk, az nem ok arra, hogy a közutakat elhanyagoljuk. Csongrád városának az a speciális baja, hogy a nagyréten keresztül nincsen útja. Ez ma mindenesetre sokkal fontosabb kérdés, mint volt akkor, amikor ide vasút még nem vezetett. Törekedni kell, hogy minden községet a másik szomszéd községgel csinált út kössön össze. Az a garas, amelyet utak építésére fordítunk, forintonként jön vissza közvetve a polgárok zsebébe, mert ha valaki egyszer számitani fogja, hogy mennyit vesz azáltal, hogy a rossz utakon nem lehet szállítani, hogy a rossz utaknál elromlik a szekér és a ló, ha mindezt számitásba veszi, akkor meglátja, hogy milyen áldás a jó út.

De van még egy kérdés, amely talán még jobban érdekli Csongrád város polgárságát és ez a Duna-Tisza csatorna ügye.

Olyan időben — ugymond — amidőn nekem még fogalmam sem lehetett arról, hogy én itt, a csongrádi választópolgárok előtt programbeszédet fogok mondani, olyan időben foglalkoztam én a viziták kérdésével és köztük a Duna-Tisza csatorna ügyével is. Ennek a Duna-Tisza csatornának a tervezésénél három különböző terv merült fel. Én elejétől fogva mindig a csongrádi torkolat mellett voltam és nem mondtam, hogy most azért beszéljek, hogy a választókra ezúton hassak, mert hiszen ez akkor történt, amikor fogalmam sem lehetett arról, hogy itt képviselő jelölt leszek, akkor abban a meggyőződésben voltam, hogy a csongrádi torkolat a helyes.

Én azt hiszem, hogy mindnyájan, akik Csongrád város fejlődését figyelemmel kísérik, megállapíthatják, hogy Csongrád fejlődése tulajdonképpen attól a perctől kezdődik, amint a Félégyháza-csongrádi vasút megnyílt. Addig egy nehezen megközelíthető város volt, míg ellenben a vasúti kapcsolattal be lett vonva a viláfgalomba. Hát én azt mondom, hogy az a haszon, ame-

Értesítés!

Tudomására adom a t. közönségnek, hogy a Gr. Apponyi utcában létezett cukrászatomat, át-helyeztem Ujszászi István úr **Szentesi-körút II. sz.** házába, ahol mindenféle rendeléseket, u. m.: süteményeket és fagyaltot naponta készítek és a t. közönség rendelkezésére tartok, kérem a t. közönséget bizalmukkal és rendeléseikkel továbbra is Tisztelettel **DREER ISTVÁN cukrász.**

lyet a Félégyháza-csongrádi vasut Csongrád városának hoz, semmi ahhoz képest, amelyet a csongrádi csatorna fog hozni.

Itt a szomszédban volt nekem egyszer egy kis téglagyáram. Nagyon sokat küzdöttem azzal, hogy nem mindig tudtam eladni a téglát és egy csongrádi ember, Eszes Máttyás, a megmondhatója annak, hogy mennyi téglát vett tőlem. Akkor mind a vizen szállítottam, de Budapestre nem tudtam elszállítani, mert magas volt a fuvardíj. Ha meglelt volna akkor a csongrádi csatorna, nem lett volna semmi gondom, mert mindig elszállíthattam volna a téglát. Ez kicsiségnek látszik, pedig az ilyesmi rettenetesen fontos. Végtelenül fontos a csatorna és éppen a csongrádi, mert ez szemben fekszik a Körösök torkolatával; azért indokolt, hogy a csatorna Csongrádon torkoljon be.

Most voltam Zombolyán. Régen képviselő voltam ott és akkor ismertem egy kalapos mestert, aki négy emberrel dolgozott. Mostan gyárkéménye van és 200 embert foglalkoztat és a kalapokat gőzgéppel gyártja. Hát miért ne csinálnánk hasonló ipart Csongrádon is? Arra szeretnék én mindenkit teljes szívemből buzdítani, hogy ezek a magyar városok ne csak a földmívelést folytassák, hiszen azt se szabad elhanyagolni, mert a föld mindig a leghálásabb, hanem a földmívelés mellett lehet ipart is teremteni.

Azután a munkás betegségyezési törvényre tért, melyről azt mondotta, hogy az nagyon rossz és ezért azt módosítani kell.

Majd ezután az ipartörvényről és a kereskedelmi politikáról szólt.

Beszédét azzal fejezte be, hogy az országnak ma az az óriási érdeke van, hogy a választásokból egy munkaképes képviselőhöz kerüljön ki.

Ezután Szivák Imre Csongrád városának régebben volt országgyűlési képviselője, szólt a választókhoz, hangoztatva Hieronyminek az ország körül, de különösen Csongrád városa körül szerzett elévülhetetlen érdemeit, szólva a 67 s 48 viszonyáról és ostorozva a Justh-párt obstrukciós politikáját.

Végül dr. Heinrich István mondott köszönetet Hieronyminek programbeszédéért és Sziváknak felszólalásáért.

A programbeszéd után megszólalt a rezesbanda és a Rákóczi-induló hangjai mellett nyugodtan szót szót a nép. A miniszter a Magyar Király szalodában levő lakosztályába vonult és ott fogadta a különböző küldöttségeket. Este három helyen bankett volt, melyeken a miniszter megjelent és mindenütt ünneplésben volt része. Este tíz órakor a miniszter külön vonattal Félégyháza át Budapestre utazott.

A munkát folytatni kell.

Pünkösdi napjára meglepetéssel szolgált a miniszterelnök, mint belügyminiszter, a rendezett tanácsú városok tisztviselőinek, egyúttal a törvényhatósági joggal felruházottaknak is. A belügyminiszter ugyanis revízió alá vette Andrassy Gyula gróf volt belügyminiszternek rendelkezését, amely fél év előtt a városok segítségére szánt két millió koronának felhasználásáról intézkedett. Andrassynek ez a rendelete bármily kedvező újítást is vitt bele a városi tisztviselők existenciájába, mégis sok panaszra, sérelmeket tárgyazó felterjesztésre adott okot. Mindenekfelett sérelmesnek találták magukra nézve a rendezett tanácsú városok tisztviselői azt, hogy alacsonyabb fizetési osztályokba soroztattak be, mint a megfelelő állásban levő és kvalifikációval bíró törvényhatósági, illetve megyei tisztviselők. Ez valóban méltánytalan beosztás volt annál is inkább, mert a miniszteri rendelethez Andrassy egy törvényjavaslatot is csatolt, amelynek egyik leglényegesebb intézkedése az volt, hogy a rendezett tanácsú városok tisztviselőinek hasonló kvalifikációval kell bírniok, mint a törvényhatóságiaknak. Sérelmes volt ez a rendelet azért is, mert minden várost egy kaptafára huzott és meghagyta, hogy a két millió minden várost egyformán érintő célokra legyen felhasználható. Ami úgy értendő, hogy a tisztviselők fizetésének rendezésén felül maradt összeg nem volt másra fordítható, mint a rendőrség fejlesztésére vagy városrendezési célokra. Már most igen sok városban megérett, hogy a tisztviselők fizetése rendezve volt, másutt a rendőrség fejlesztése

történt már meg, vagy pedig a város rendezési munkálatra nem volt szükség. Az ilyen városoknak voltak más fontos, sürgős tennivalójuk pl. kórház-, iskola építés, új hivatalok kreálása, speciális intézmények föllállítása stb. Andrassy rendelete értelmében azonban ezekre a célokra a fenmaradó összeg fordítható nem volt és így egyes városok nem tudták, mit kezdjenek a rendelkezésükre álló pénzzel. Így történt aztán, hogy nem egy városban az államsegélyvel nem a komoly szükségletet képező befektetéseket eszközölték, hanem vakon, a belügyminiszteri rendelkezés szellemében járván el, meddön poscskolták el a pénzt.

A sérelmek jelentékeny része most is fennáll. Hédeváry miniszterelnök, mint belügyminiszter rendelkezése nem vonatkozik másra, mint a tisztviselők fizetésének rendezésére. Ami sérelme volt tehát a városokban, első sorban a rendezett tanácsukban a tisztviselőknek, az úgy, ahogy orvosolva lesz. A városi tisztviselők körülből hasonló díjazásban részesülnek, mint az államiak és helyzetük is annál inkább kedvezőbb, mert szokásos és törvénybe nem ütköző mellékjövödelmeik is megmaradnak.

Örömmel tölt el a gondolat, hogy Magyarország összes városi tisztviselőinek existenciája mostantól kezdve szolidabb alapokra van fektetve és nem kell többé hallani a közhivatalnokok nyugtalanító kenyeremozgalmáról. Nem vitatjuk, hogy vajjon a miniszterelnök e széles körben örömet okozó intézkedésébe nem játszott-e bele az a gondolat, hogy választások előtt áll az ország és egy olyan óriási erkölcsi és materiális erőt képviselő testületnek a megnyerése, mint amilyen a városi tisztviselők kara, sokat lendíthet a hatalmon levő párt helyzetén. Nem firtatjuk, kortes jótékonyág volt-e rendelet. A fő az, hogy jó volt, helyes és várvavárt.

A városi tisztviselők helyzete tehát megjavult Khuen Hédeváry gróf belügyminiszter rendelete folytán. Hát a városoké? A városok helyzete csak annyiban javult meg, hogy olyan tisztviselők kezében lesz ezentúl a városok sorsa letéve, akik megelégedettek és munkájukat fokozott buzgalommal, anyagi gondoktól lehetőleg menten végezhetik.

Kétségtelen, ez is lendít a városok helyzetén, mert a jó adminisztráció pótolhatatlan valami. De engedjék meg nekünk annak konstataciója, hogy vannak a városoknak egyéb érdekei is, mint a tisztviselők fizetéseinek rendezése. Mindenütt kevés az iskola, kevés a kórház, drágák a lakások, rosszak a piaci viszonyok, hiányos a kövezet, sokhelyütt hiányos a közvilágítás, rosszak az utak és magas a pótdadó. Csak néhányat ragadtunk ki ama mizériák közül, amelyek városaink életét kedvezőtlenül befolyásolják. Mindezekről nincs egy szó, egy hangulat sem a legújabb belügyminiszteri rendelethez. Az államsegély felhasználásának sine qua nonja, hogy a községi pótdadók csökkentésére ne legyen felhasználható. Pedig városaink nagyobb fele boldog lenne, ha csökkenthetné 70-80 százaléknál magasabb pótdadját, amelyet nagyrészt állami funkciók teljesítése fejében fizet a közönség.

E kurtán odavetett tényekből is megállapítható, hogy ez a legújabb miniszteri rendelet csak a kezdet kezdete abban az akcióban, amelyet a kormány a városok segítése érdekében megindított. Az intézkedéseknek egész sorra kell, hogy történjenek a városok érdekében. Nagy és komoly munka ez, amely nem végezhető el a választások előtti kapkodó korteshangulatban, hanem bőlesen céltudatosan és önzetlenül, általános szempontok, és a haza érdekében szem előtt tartása mellett kell azokat elintézni.

HIREK.

— **A belvárosi Urnap.** A belvárosban ma délelőtt tartják meg Urnapját körmenettel, s ezért főtemplomunkban a 10 órai nagy mise elmarad.

— **† Mikszáth Kálmán.** Lapunk zártakor értesülünk, hogy Mikszáth Kálmán tegnap déltől 12 órakor meghalt. A nagy író az utóbbi napokban egy kissé meghűlt és ez okozta halálát.

— **Hieronymi elismerése.** A 67-esek által a Magyar Király kerthelyiségében tartott banketten, felköszöntő közben oda nyilatkozott Hieronymi Károly miniszter, hogy míg más helyeken, ahol a munkapárt részéről megjelentek, több-

nyire kövekkel és záptojással fogadták őket, addig Csongrádon fehér ruhás leánykák virággal kedveskedtek neki és a közönség is nyugodtan meghallgatta beszédét. Ezt a dolgot, mely őt igen kedvesen lepte meg, nem felejtí el soha és mihelyt haza ér, feleségének nem azt mondja el, hogy részére milyenek a választási kilátások Csongrádon, hanem azt, hogy a csongrádiak záptojás és kövek helyett virágokkal fogadták őt. A miniszternek ezen elismerése mindenesetre dicsérő reánk csongrádiakra, s amellett bizonyít, hogy a csongrádiaknak régóta híres vendégszeretete ma is megvan és a vendégjogot tiszteletben tartják azok is, akik a vendéggel nem egyforma politikai nézeteket vallanak.

— **Eljegyzés.** Bände Béla a Hollandi Életbiztosító R. T. kerületi felügyelője Szegeden, eljegyezte Weisz Fricike kisasszonyt Budapestről.

— **A választási elnök házal.** Dr. Moletz Lajos választási elnök, amint arról biztos tudomásunk van, tegnap a délutáni órákban Faragó Antal képviselőjelölt fogatán, dr. Szarka Mihály pártelnök kíséretében, házalt s különösen egyes iparosokat részint társadalmi bojkott, részint más pressiókkal befolyásolni iparkodott. Eltekintve attól, hogy maga a Szivák-féle képviselőválasztási codex is tiltó rendelkezéseket tartalmaz a tekintetben, hogy a választási elnök ily törvény ellenes eszelekményt el ne követhessen, jogosan elvárva, hogy „partatlan” maradjon. Különben az általános társadalmi felfogás és illemmel sem egyeztethető össze, ezen jogos bírálatot előidéző s megütő keltő eljárás. Ugyátszik, hogy Hegyi Antalt azért nem vállalták Faragóék választási elnöknek, mert Hegyi ilyen dolgokra nem lett volna kapható. Dehát ez csak a Hieronymi-párt javára szolgál, mert alkalmas lesz arra, hogy a Kuria tönkre tegye a Faragó-párt győzelmét.

— **Gida munkapárti lett.** Mint halljuk, hazánk nagy fia, Rásonyi Papp Gedeon szolnoki végrehajtó, aki az 1905-iki csongrádi választáson Faragó Antal főkortese volt, és aki pár hét előtt még Szegváron verte mellét a Kossuth-párti Fűredi Ferenc érdekében, újabban oldalba rugta a 48-asságot és most a szolnoki munkapárt érdekében korteskedik. A szolnoki munkapártnak ehhez a szerencsééhez aligha fog valaki Csongrádról gratulálni.

— **Mulatozó szabósegéd.** Talmáci Lajos kis-kunfélegyházi szabósegéd Mák Gergely ottani lakostól 80 korona készpénzt és 3 darab aranygyűrűt ellopott s azzal átjött Csongrádra mulatni. Mivel itt igen szórta a pénzt, a rendőrség előtt gyanús lett s így kérdőre vonták. A szabólegény azonban felelet helyett elfutott, úgy, hogy Palásti András rendőr 5-6 fiú segítségével csak a vashidnál bírta elfogni. Elfogatása után a lopást beismerte, s így a csendőrség vette további pártfogás alá.

— **Repül a magyar Rákos mezején,** valóban nagyszerű a technika haladása. De nem kevésbé fontos az emberiségre nézve a gyógytudomány tökéletesítése. E téren óriási haladást jelent a villamos erőnek a beteg szervezet gyógyítására és megerősítésre való felhasználása. Sok száz-ezer ember van, aki nem gyengeségben, fej-és gyomor bántalmakban, közsvényben, csúszban, ischiasban szenvedtek és akiknek egészségét a villamos áram adta vissza. Aki mindezekről bővebb magyarázatot kíván, az rendelje meg haladéktalanul az Értekezés a Villamos Gyógy-módról című könyvet, melyet ingyen és bérmentve küld meg bárkinek az Elektró Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, IV. Semmelweiss-utca 4. felelelet 50.

— **Tanyai tüzek.** Pünkösdi napján Fekete József tanyai lakos istállója villámcsapás következtében kigyúladt és leégett a benne volt gazdasági eszközökkel együtt. A kár 600 korona, mely biztosítás útján megtérül. — Folyó hó 22-én éjjel meg Ornyik György pajtája égett le ismeretlen okból. Szintén biztosítva volt, s így a kár itt is megtérül.

Kiadók és laptulajdonosok: BOZÓ ÉS JUSTIN.
Bozó és Justin könyvnyomdája.

SZENDRŐI MARISKA
Csongrád
SCHORR OTTÓ
Szeged
jegyesek.

Minden külön értesítés helyett.

Megadatott az általános választói jog, kiterjesztve a nőkre is.

Használja fel tehát ezen jogát Ön is, s fontolja is jól meg, ha nem akar

I-ső rendű kőbányai sör helyett értéktelen, gyenge, savanya sört beszerezni,

ami ellen **legbiztosabban** csakis akként **védekezhet**, ha:

Ausländer Jenő Csongrád

feliratú és korona zárral ellátott palacsört kéri és fogadja el az elárúsítótól, vagy az italmérőtől.

Vigyázzon és pénzéért csakis ilyen követeljen.

Kapható minden jobb elárúsítónál vagy italmérőnél.

Jégeladás

Ausländer Jenőnél a reggeli órákban, 5-től 6-ig, bármily mennyiségben.

Eladó öregszőlő és mámai rét.

Az öreg szőlők között 4 hold jó karban levő szőlő és a mámai rétben 20 hold első osztályú szántó föld egészben vagy holdanként kifarcellázva, szabadkézből eladó. A vételár egy éven belül fizetendő. Értekezni lehet özv. Kaszanitzky Dénesnével, Szentesi-körút 53. számú új házábanál.

Eladó ház. Mészáros János kőműves mester belvárosi háza eladó. A gróf Andrássy-utcában levő újonnan épült házban 3 szoba a hozzátartozó mellék-helyiségekkel kiadó. A lakás azonnal elfoglalható. Értekezni lehet Gyik-utca 15. sz. alatt.

Értesítés.

Van szerencsém a tisztelt közönséget értesíteni, a hogy Félégyházi-út 7. szám alatt levő

sütő üzletemben

naponta frissen készítek kisgyermek, gyermekágyasok, gyomorbeteg részére karlsbadi kétszersültet, hercules gyermek kétszersültet, továbbá pozsonyi ánis és piskóta kétszersültet, melyek kávéhoz használva is kitűnőek. Ezen kétszersületek nálam, továbbá a helyi gyógyszer-tárakban és nagyobb fűszerüzletekben 10, 20 és 50 filléres csomagokban kaphatók.

A Dányi-féle kétszersült ára különként 2 kor. Ezenkívül megrendelésre készítek graham kenyert, krém szeletet, finom kuglofot, tejes kenyeret, pozsonyi mákos és diós patkót, továbbá gyümölcs kenyeret a legpontosabb kiszolgálás mellett.

Kérem a n. é. közönség becses pártfogását.

Kiváló tisztelettel

Dányi János
sütőmester.

Eladó földbirtok.

Bócsa határában (Pestmegye) 500 hold szántó-földből álló birtok 50, 100, 150, 200 holdas parcellákban, vagy esetleg egy darabban is, természettel együtt, valamint 10 hold szőlővel együtt, holdanként 200-220 forintos vételárban eladó. A vételár negyedrészenek lefizetése mellett a birtok vevő nevére íratik át. Esetleg kevesebb is fizethető egy negyedrésznél, de a birtok csak a negyed rész vételár lefizetése után íratik vevő nevére. A fentmaradó összeg öt és fél percent kamat mellett 50 év alatt törleszthető. Bővebb felvilágosítást nyújt a tulajdonos: Prikkel Kálmán up. Bócsa, vasútállomás Solt-Vadkert, esetleg Jászszentlászló. Kocsi bármelyik állomáson rendelkezésére áll a vevőnek.

Eladó ház. A Vasút-utca 59. szám alatt épülő Baesa-féle ház, mely áll 2 kétszobás lakásból, pince és mellék-helyiségekből, szabadkézből eladó. El nem kelés esetén április 24-től haszonbérbe kiadó. Bővebbet Hatvani György Félégyházi-út 28. sz. alatti üzletében.

Kiadó üzlethelyiségek. Dr. Buk Herman piactéri házábanál, 3 utcai üzlethelyiség, 1 utcai pince és jégverem azonnal kiadó.

Órajavítás.

Szőllősy Balázs órás értesíti Csongrád város t. közönségét, hogy lakásán: Justh Gyula-utca 4. szám alatt, bármilyen óra és ékszer javítást elvállal olcsó árak mellett.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy külföldi tanulmány-utamról hazatérve, Csongrádon

szobafestő és mázó

ipart kezdtem.

Amidőn a n. é. közönség becses pártfogását kérem, maradtam

mély alázattal

Kivánatra házhoz **Fehér László** megyek.

Herke-város.

Rákóczi-utca 17.

A közönség szives figyelmébe!

Május hó 15-én megnyílik a

tisza-fürdő

s megkezdődik az úszó tanfolyam fel-nöttek és gyermekek számára. Továbbá lesz: hidegvíz kúra, orvosi rendelet szerint, iszapfürdő, napfürdő, légfürdő.

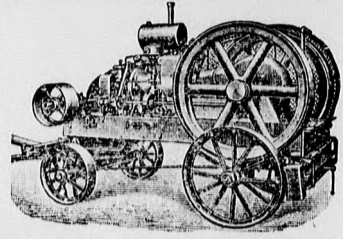
Bérletjegyek a fürdőnél válthatók.

Minden vasárnap díjtalanul fürödhet a t. közönség.

Szives pártfogást kér mély tisztelettel a közönség áldozat készszolgája

Szigeti Gyula
fürdőtulajdonos.

Ügynekök kerestettek.

Ügynekök kerestettek.

EREDETI „CHRISTOPH“!

benzin szivógáz-motorok, lokomobilok s **NYERSOLAJ-MOTOROK** ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia. 75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B. motorspezialista cégtől
BUDAPEST, V. LIPÓT-KÖRÚT 15.

oooooooooooooooooooo

Aki kellemes,

egyenletes meleg lakást óhajt,
az rendeljen tűzálló agyagból
... készült eszerékályhát ...

MAZURA VILMOS

eszerékályha, takaréktűzhely, fürdőkád, fertőtlenítő zománcozott falburkolat és minden e szak-... mába vágó munka készítőjénél ...

Szentesen, a vasútállomás mellett.

oooooooooooooooooooo

A hölgyek tudják legjobban

mily fontos a

SZÉP, ÜDE ARC

mily hatalom és kincs az, mily előnyökben részesül egy szép nő.

Szépnek lenni azonban nagy feladat, nem elegendő, hogy valaki csinos, fess és kedves legyen, hanem a legfontosabb, hogy az arcbőre tiszta legyen.

A nők tudják ezt és ezért nagy gondot fordítanak az arc bőr ápolására, a szépség fentartására és emelésére.

A FÖLDES-féle

Margit Crème

az egyedüli szer, mely 5-6 szori használat után eltávolít kiütéseket, pattanásokat, szep-lőket, májfoltokat és az arcot fehériti, üdíti és fiatalítja.

A Földes-féle Margit-Crème teljesen ár-talmatlan. Páratlan és csodás arc-szépítő és a szépséget megőrző hatását pedig fényesen bizonyítja, hogy a Wienben rendezett „Ausstellung für Moderne Gesundheits u. Schönheits pflege“ nagy aranyérmét és diszoklevelet nyert.

Kapható az egész világon.

Tégelye I korona.

Készíti és postán küldi:

Földes Kelemen gygyszerész Aradon.

Kapható Csongrádon: Barna Henrik, Wiesner Lajos, Löw Adolf gyógyszer-tárakban.